

A'râftaki bahtiyarlar

Almanya'dan okuyucumuz: "A'râf Sûresinin 46. - 49. âyetlerinde bahsedilen A'râf ehli kimlerdir? Sıfatları nelerdir?"

Kıyâmet Gününde bütün insanlar ve bütün cinler Haşir Meydânında Allah'ın emriyle ve izniyle toplanacaklar. Akıllısıyla, delisiyle, kâfiriyle, Müslümanıya, zâlimiyle, mazlûmuyla. Büyük Muhâsebenin yapılacağı, Mahkeme-i Kübrâ'nın kurulacağı, haşir ve neşir için hazırlanan büyük meydanda. Öyle ya; dünyâdan, zâlim izzetinde, mazlûm zilletinde kalarak göçüp gidiyor çoğu zaman. Zâlimin zillet içinde, mazlûmun da izzet içinde haşredilip neşredileceği, mahkeme edileceği, hesap sorulacağı ve mutlak adâletin meydana çıkacağı bir gün gelecek, bir meydan Allah'ın emriyle ve irâdesiyle açılacak.¹

A'râf, sözlükte, yüksekliklerin zirvesi, tepelerin, burçların ve sûrların yüksek kısımları demektir. Konumuzla ilgili olarak A'râf, Cennet ile Cehennem arasında bulunan yüksek kısımların, burçların, tepelerin ve sûrların yüksek yerleridir. Bu mânâ ile "A'râf", Kur'ân'da A'râf Sûresinde geçen bir tâbirdir. Bu sûrede "a'râf" hakkında bilgi verildiğinden sûreye de ad olmuştur. Cenâb-ı Hak şöyle buyurur: "İki taraf (Cennet ile Cehennem) arasında bir perde vardır; (burada) a'râf üzerinde her iki tarafı da sîmâlarından tanıyan adamlar vardır. Cennetliklere: 'Size selâm olsun!' derler. Bunlar henüz Cennete girmeyen ve fakat orayı uman kimselerdir. Gözleri Cehennemlikler üzerine çevrilince de: 'Rabbimiz! Bizi zâlimlerle berâber bulundurma!' derler. A'râf ehli, sîmâlarından tanıdıkları (Cehennemdeki) bir takım adamlara derler ki: 'Ne çokluğunuz ve ne de taslamakta olduğunuz büyüklük size hiçbir fayda sağlamadı. Allah'ın kendilerine hiçbir fayda erdirmeyeceğine dâir yemin ettiğiniz kimseler bunlar mı?' (Sonra Cennet ehline dönerek): 'Girin Cennete! Artık size ne korku, ne de hüzn yoktur!' (derler.)"²

A'râf ehli kimlerdir? A'râf'ta hangi vasıftaki insanlar bulunacaklardır? Ve A'râf'ta ne kadar kalınacaktır?

İyi ameli olanlar Cennete, kötü ameli olanlar da Cehenneme girmiş olduklarına göre, A'râf ehlinin kimler olduklarını tahmin etmek sanırım pek zor değildir; A'râf ehli, ortada olanlardır.

Amel bakımından ortada nasıl olunur?

Hiçbir peygamberin tebliğini duymamış olarak ölenler bu gruba girebileceği gibi; küçük iken ölen müşrik ve kâfir çocuklarının da bu grupta oldukları söylenmiştir. İyi ve kötü amelleri eşit olan mü'minler de A'râf ehliendir. Dünyada hiç teklifle muhatap olmamış sırf mecnun ve delilerin de A'râf ehlienden olduğu görüşleri mevcuttur. Yani kalbinde Allah'a îman ve mârifet bulunmayan, ama inkâr da etmemiş olanlar; ibâdeti olmadığı gibi, isyanı da bulunmayanlar; sevapları da, günahları da olmayan veya eşit olanların A'râf ehlienden oldukları tahmin edilmektedir. Yine de "A'râf" tâbirini müteşâbih kabul etmek ve doğrusunu ve hakikatini Allah'ın ilmine ve takdirine bırakmak daha doğru olacaktır. Çünkü A'râf ehlinin kimler olacağı hususunda net bir bilgi bulunmamaktadır. Yukarıda zikrettiğimiz âyetlerde de A'râf ehlinin kimler olacağı açıklanmamıştır. Sâdece A'râf'ın varlığı kesindir ve Cennetle Cehennem arasında bir mevki olduğu da şüphe götürmüyor.

Ancak A'râf ehlinin, böyle amel bakımından ortada bulunanlardan meydana gelmiş olduğunu kabul eden âlimler de, burada A'râf ehlinin fazla kalmayacağını söylerler. İmam-ı Gazâlî'ye göre A'râf ehli, ehl-i necâttır; Cehennem azabından kurtulmuşlardır; bu kimseler bir müddet burada tutulacaklar, nihâyet Cenâb-ı Hak inşaallah onları da Cennet'ine alacaktır. Çünkü kıyâmet gününde Cennet ile Cehennem'den başka bir makam yoktur.³

Âyet ve hadislerde, ehl-i Cehennem'in bir kısmının da günahları kadar yandıktan sonra Cehennem'den çıkarılacağı ve Cennet'e girecekleri müjdelenmiştir. Meselâ Buhârî ve Müslim'in zikrettiği bir İbn-i Mes'ut (ra) hadîsinde Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) Cehennemden çıkıp da Cennet'e gireceklerin en sonuncusunun hallerini beyan eder. Bu adam emekleyerek Cehennem'den çıkar. Azîz ve Celîl olan Allah, bu kimseye: "Git Cennet'e gir!" buyurur. Adam Cennet'e varır, ama Cennet'i dolu görür. Bunun üzerine: "Yâ Rabbi! Cennet'i dolu gördüm!" der. Cenâb-ı Hak: "Cennet'e gir! Sana dünyanın on misli kadar Cennet vardır!" der. O kul şaşırır, hayretinden: "Yâ Rabbi! Sen âlemlerin Melik'i olduğun halde bana gülüyor musun? Benimle alay mı ediyorsun?" der.

İbn-i Mes'ut der ki: "And olsun ki ben Allah Resûlünün (asm) bunu anlattıktan sonra azı dişleri görününceye kadar güldüğünü gördüm. Şöyle diyordu: 'İşte bu, Cennet ehlinin makamca en düşük olanıdır!'"⁴

Cehennemden en son çıkan birisine, dünyanın on katı büyüklüğünde bir Cennet verileceği müjdelendiğine göre; hiç Cehennem'e girmemiş ve Allah'ın gazabına uğramamış A'râf ehlinin inşaallah, ehl-i Cennet olduklarını Allah'ın rahmetinden ummaktayız.

Dipnotlar:

1- Sözlür, 54;

2- A'râf Sûresi, 7/46, 47, 48, 49;

3- İhyâ, 4/57;

4- R. Sâlihîn, 1881